

Ny språklov vil ha mer norsk

Kulturminister Abid Raja (V) har presentert forslaget til ny språklov. Et tema er mer bruk av norsk i forskning og høyere utdanning, i tillegg til engelsk.

Den offentlige debatten skal foregå på norsk, slik at det er lettere for flere å delta, står det i lovforslaget.

Forskningen legger premisser for debatt, vedtak og livsvalg. Derfor vil regjeringen sikre norsk som fagspråk.

Den nye loven vil blant annet kreve at også fylkene, og ikke bare staten, svarer på brukerens målform.

For første gang skal Norge ha én enkelt lov som styrer det offentlige språkpolitikk. Det betyr blant annet en strengere linje for navn på statlige organer.

Navn på statsorgan skal finnes på norsk og være korrekt skrevet, skriver departementet i en pressemelding.

Dette får imidlertid ikke tilbakevirkende kraft, som betyr at institusjoner som Oslo Met kan beholde sine navn.

I pressemeldingen fra kulturdepartementet 12. mai, heter det videre:

«– Norsk språk er viktig for det norske demokratiet. Felles språk bidrar til å bygge

sterke og inkluderende fellesskap. Den nye språklova slår fast at norsk språk skal styrkast. Alle offentlige organ får ansvar for å bruke, utvikle og styrke norsk i sin sektor. I nokre tilfelle betyr dette at norsk språk bør auke i bruk.

Men norsk språk er under press, først og fremst frå engelsk. I den nye språklova pliktar styresmaktene å halde norsk i hevd og gjere det tilgjengeleg i samfunnet, seier kultur- og likestillingsministeren.

For å styrke norsk språk er det heilt nødvendig å sikre nynorsk. I språklova får offentlege organ eit særleg ansvar for å fremje nynorsk, slik at alle har den tilgangen til nynorsk som gjer at språket blir sikra som bruksspråk og kulturarv.

Det blir også eit krav i lova om at offentlege organ skal uttrykke seg klart når dei kommuniserer med borgarane. Det skal ikkje vere slik at ein må lese eit brev mange gonger for å forstå innhaldet. Lova anerkjenner samiske språk som likeverdige med norsk, slik samelova allereie gjer. Når det offentlege brukar samiske språk, skal språket også vere korrekt og i tråd med klarspråksideal for samisk.

Vidare skal offentlege organ fremje og verne kvensk, romani og romanes.

Norsk teiknspråk får status som nasjonalt teiknspråk. Dette er ei anerkjennning av norsk teiknspråk.

I tillegg til å føreslå ei ny språklov, peikar proposisjonen på område som har særleg språkpolitisk relevans. For å sikre norsk språk, samiske språk, nasjonale minoritetsspråk og norsk teiknspråk er opplæringssektoren, medie- og kultursektoren og IKT-politikken heilt avgjerande. Ein digital offentlig sektor må fungere både på norsk og samisk. Språkrådet vil få lovfasta oppgåver og rettleie det offentlege om korleis dei ulike språka kan fremjast, og korleis regelverket er å forstå.»

– De språklige rettighetene til både bokmålsbrukere og nynorskbrukere blir styrket, heter det i pressemeldingen.

Raja mener koronapandemien og nedstengningen av Norge har understreket viktigheten av tydelig språk fra det offentlige.

– I den krisesituasjonen vi er inne i nå, er flere enn jeg blitt ekstra oppmerksomme på hvor viktig et godt og klart norsk språk er for tillit og informasjonsflyt mellom innbyggerne, fagpersoner og styresmakter, sier Raja.

Tidende pakkes i nedbrytbar film

Fra og med Tidende nr. 4 2020 er vi gått over til å pakke bladet, når det har vedlegg, i den hundre prosent biologisk nedbrytbare pakkefilmen Bioska 501.

Pakkefilmen kan (og må) kastes med matavfallet. Biofilmen er fri for genmodifiserte organismer og brukes også for å oppnå utvidet holdbarhet av friske produkter, som frukt, grønnsaker og rotgrønnsaker, den er altså godkjent for direkte matkontakt.

Bioska 501, som lages av finske Plastiroll, er en flerlagsfilm der det er blitt brukt flere

forskjellige biologisk nedbrytbare og komposterbare råvarer for å få de nødvendige egenskapene som styrke og god gjennomskiktighet.

Om produktet sier Plastiroll: Biofilmen er 100 % biologisk nedbrytbar og kompostabel i henhold til EN13432 og testet av Vinçotte. Laget i henhold til den franske normen NF T 51-800 (et krav for å kunne brukes i det franske markedet, der alle pakkefilmer må være biologisk nedbrytbare). Produksjonsprosessen er CO₂-nøytral..

Foto: Yoy Images